

Három gazdaságpolitikai kihívás

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése szerint 2011-ben a kormány arra kényszerül, amit eddig el akart kerülni: egy strukturális változtatásokat ígérő programot kell megvalósítania. A magyar gazdaságpolitika a Széll Kálmán Terv meghirdetésével 10 hónap után jutott el azoknak a kérdéseknek a feltételéig, amelyekre adott válaszokkal 2010 nyarán kellett volna előállni.

A kormányzat 2011 elején **három súlyos gazdaságpolitikai problémával** szembesült. **Egyrészt** egyértelművé vált, hogy a 2010-ben tett lépésektől **nem remélhető** a gazdasági fejlődés **látványos gyorsulása**. A vállalkozások terhei inkább emelkednek, mivel a társasági adó csökkentése csak szűk kört érint, az egykulcsos szja-ra való áttérés pedig a foglalkoztatottak több mint felénél a nettó kereset szinten tartásához is érdemi béremelést tett szükségessé. Kínálati szempontból a hitelezés szigorodik (a pénzügyi különadó, a befagyott jelzálog-hitelezés, továbbá a megemelkedett forintkamatok miatt). Az adóváltozások fő kedvezményezettjei – jellemzően a magas jövedelműek – inkább megtakarítanak. A válságadók korlátozzák az érintett cégek aktivitását. Hasonlóan kedvezőtlen hatású az Új Széchenyi Terv lassú beindulása, az EU-támogatások kifizetésének és odaítélésének befagyása, ami a beruházási keresletet korlátozza. Az előreláthatóság hiánya, az átláthatóság további romlása és a külföld-ellenes kommunikáció gátolja az újabb külföldi tőkebefektetéseket.

A **második** probléma, hogy a jóváhagyott költségvetés alapján **az államháztartás strukturális deficitje** (a vállalt csökkenés helyett) 2011-ben **emelkedik**, ami az EU-ból érkező **beruházási támogatások megvonásával fenyeget**. Emiatt vált szükségessé 250 milliárd forint zárolása a költségvetésben. Elképzelhető azonban, hogy a zárolt összegből mintegy 50 milliárd az önkormányzati többletkiadások, 100 milliárd a kieső bevételek ellensúlyozását kell, hogy szolgálja, vagyis csak 100 milliárd forint maradna érdemi javulásra. Kérdéses, hogy az így elérhető a tavalyival lényegében azonos strukturális deficittel megelégedne-e az EU. Ha nem, **további, az idejű költségvetést kiigazító lépések** is napirendre kerülhetnek.

A **harmadik** probléma a legkomolyabb: az átmeneti megoldások túlsúlya miatt már **2012-re, de főleg 2013-ra** (450, illetve 700 milliárd forintos) **lyuk keletkezik a költségvetésben**. Mivel az idén bevezetett ún. Gazdasági Szemeszter keretében **az EU a fenntarthatóságra koncentrál**, ezért ez most, április-májusban fókuszba kerül. További kockázat a nyugdíjpénztári vagyon államosításának alkotmánybírósági megítélése, s az EU köteleességszegési eljárása a távközlési szektor különadója miatt. A fenntartható egyensúly megteremtését célzó **Széll Kálmán Terv** e három problémára keres megoldást. Ez angol(!) szövegét tekintve helyes irányú fordulat, a megvalósítás azonban **kidolgozott szakmai programok hiányában**, a társadalmi **elfogadottság bizonytalansága**, a továbbra is **kettős beszéd** miatt kérdéses.

A gazdasági növekedés bázisa kissé szélesedik, de húzóereje az ipari export marad. A belföldi kereslet visszaesése véget ér, de csak enyhe bővülés várható. Az építőiparban az idén hatodik évébe lépő visszaesés valószínűleg csak a II. félévben vált minimális növekedésbe. A szolgáltató ágazatok csak nagyon szerényen fejlődnek. Az alacsony betéti kamatok a forrásnövelés szükségtelenségére (és a válságadó ellensúlyozására) utalnak. Az épített lakások száma tovább csökken, a 2010. évi 20,8 ezerről 16-18 ezerre. A kereskedelemben némi bővülés valószínű, leginkább az autógyártásban és a tartós cikkekben. Végeredményben a GDP 2011-ben 2,5% körüli ütemben növekszik. **A gyorsulás tavalyhoz képest azonban szinte teljes egészében a mezőgazdaságból (az időjárásból) származik.**

2011-ben éves átlagban 4,2%-os – az energia-, üzemanyag- és élelmiszeráraknál 6-7%-os –, az év végén 4% körüli áremelkedés várható. A **lakosság reáljövedelme** (a magán-nyugdíjpénztárak reálhozamával együtt) **2% körüli mértékben emelkedik**. A jövedelmi differenciálódás fokozódik.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság 2011. évi folyamatairól

	2008.	2009.	2010.	2011. I. hó	2011. (előrejelzés)
1. A GDP volumenindexe (%)	100,8	93,3	101,2	-	102,5
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	98,9	82,3	110,5	113,6	109
3. Nemzetgazdasági beruházások Indexe (összehasonlító áron, %)	100,4	93,5	94,4	-	101
4. Az építési-szerelési tevékenység Indexe (összehasonlító áron, %)	94,9	95,7	89,9	95,8	97
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	98,2	94,8	97,7	100,1	101,3
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	106,3	80,6	121,4	126,1	117
7. A behozatal változásának Indexe (folyó áron, euróban, %)	106,6	75,2	119,4	130,2	118
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	-0,3	3,7	5,5	0,4	6
9. A folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	-6,8	0,8	3,8	-	4,5
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	251,2	280,6	278,7	272,4*	275
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	909	918,6	870	559,7**	690
12. A bruttó átlagkereset indexe	107,5	100,5	101,4	101,6	103,5
13. Fogyasztói árindex	106,1	104,2	104,9	104,0	104,2
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	103,5	105,6	104,7	104,1	104
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	8,0	10,5	10,8	11,2***	10,7

* 2011. I-III. hó

** 2011. I-II. hó

*** 2010. XI. - 2011. II. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, PM